

TỜ TRÌNH**Về dự thảo Nghị định của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Thanh tra Chính phủ**

Kính gửi: Chính phủ

(Tài liệu gửi Bộ Tư pháp thẩm định)

Thực hiện Kết luận số 134-KL/TW ngày 28 tháng 3 năm 2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư; Văn bản số 13438-CV/VPTW ngày 18/2/2025, Văn bản số 13849-CV/VPTW ngày 18 tháng 3 năm 2025 của Văn phòng Trung ương về Đề án sắp xếp hệ thống cơ quan thanh tra tinh, gọn, mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả (sau đây gọi là Đề án); Thanh tra Chính phủ đã chủ trì, phối hợp với Bộ Nội vụ, Bộ Tư pháp, Văn phòng Chính phủ và các cơ quan có liên quan xây dựng, hoàn thiện dự thảo Nghị định thay thế cho Nghị định số 81/2023/NĐ-CP ngày 27 tháng 11 năm 2023 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Thanh tra Chính phủ theo thủ tục rút gọn.

Thanh tra Chính phủ kính trình Chính phủ dự thảo Nghị định với những nội dung chủ yếu như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH NGHỊ ĐỊNH

Ngày 27/11/2023, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 81/2023/NĐ-CP quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Thanh tra Chính phủ. Triển khai thực hiện Nghị định, tổ chức và hoạt động của Thanh tra Chính phủ đã có nhiều chuyển biến rõ nét, tăng cường sự chủ động trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của Thanh tra Chính phủ, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Thực hiện chủ trương của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chỉ đạo Trung ương và Chính phủ về tổng kết thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW, Ban Thường vụ Đảng ủy Thanh tra Chính phủ đã xây dựng, hoàn thiện Đề án; tham mưu Ban Thường vụ Đảng ủy Chính phủ trình Bộ Chính trị, Ban Bí thư.

Ngày 28/3/2025, Bộ Chính trị, Ban Bí thư ban hành Kết luận số 134-KL/TW về Đề án, trong đó đồng ý chủ trương sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy hệ thống cơ quan thanh tra theo 2 cấp ở Trung ương và địa phương.

Triển khai thực hiện Kết luận của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về sắp xếp hệ thống cơ quan thanh tra tinh,

gọn, mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, đồng bộ với chủ trương sắp xếp các đơn vị hành chính, việc xây dựng Nghị định thay thế Nghị định số 81/2023/NĐ-CP của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Thanh tra Chính phủ là cần thiết.

II. QUAN ĐIỂM, NGUYÊN TẮC XÂY DỰNG NGHỊ ĐỊNH

1. Quán triệt và thực hiện chủ trương, chỉ đạo của Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh, gọn, mạnh, hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả và về sắp xếp hệ thống cơ quan thanh tra.

2. Kế thừa và đổi mới trong quá trình sắp xếp, cơ cấu lại tổ chức bộ máy của Thanh tra Chính phủ và các cơ quan thanh tra theo hướng tập trung, thống nhất, tinh gọn về một đầu mối theo 02 cấp ở Trung ương và địa phương; khắc phục những bất cập, hạn chế, chồng chéo, trùng lặp trong tổ chức, hoạt động của các cơ quan thanh tra hiện nay nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực.

3. Cụ thể hoá chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về làm rõ, bổ sung quy định cụ thể về cơ chế kiểm soát quyền lực, mối quan hệ công tác của hệ thống thanh tra các cấp; giữa Thanh tra Chính phủ với các Bộ, ngành, địa phương, giữa Thanh tra tỉnh với các sở, ngành khi thực hiện sắp xếp, tinh gọn hệ thống các cơ quan thanh tra; bảo đảm phù hợp với thực tiễn hiện nay.

III. QUÁ TRÌNH NGHIÊN CỨU, XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

- Thực hiện Nghị quyết, kết luận, chỉ đạo của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo của Trung ương và Chính phủ về tổng kết thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW; Thanh tra Chính phủ đã xây dựng, hoàn thiện Đề án sắp xếp hệ thống cơ quan thanh tra tinh, gọn, mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả; dự thảo Nghị định quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Thanh tra Chính phủ (thay thế Nghị định số 81/2023/NĐ-CP).

- Ngày 18/12/2024, Văn phòng Chính phủ có Văn bản số 9324/VPCP-TCCV) thông báo ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về việc áp dụng thủ tục rút gọn trong xây dựng, ban hành các Nghị định quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ, cơ quan ngang Bộ.

- Ngày 18/02/2025, Văn phòng Trung ương có Văn bản số 13438-CV/VPTW thông báo ý kiến của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án.

- Ngày 22/02/2025, Đảng uỷ Chính phủ có Văn bản số 73-CV/ĐUCP về triển khai ý kiến chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án.

- Ngày 18/3/2025, Văn phòng Trung ương có Văn bản số 13849-CV/VPTW thông báo ý kiến của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án.

- Ngày 28/3/2025, Bộ Chính trị, Ban Bí thư ban hành Kết luận số 134-KL/TW về Đề án sắp xếp hệ thống cơ quan thanh tra tỉnh, gọn, mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, trong đó đồng ý chủ trương sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy hệ thống cơ quan thanh tra theo 2 cấp ở Trung ương và địa phương.

Thanh tra Chính phủ đã xây dựng dự thảo Nghị định theo thủ tục rút gọn, tiến hành tiếp thu, hoàn thiện dự thảo Nghị định trình Chính phủ.

IV. NỘI DUNG CỦA DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Bố cục của dự thảo Nghị định

Dự thảo Nghị định có tổng số 06 điều, cụ thể gồm: Điều 1 về vị trí và chức năng, Điều 2 về nhiệm vụ và quyền hạn, Điều 3 về cơ cấu tổ chức, Điều 4 về sửa đổi, bãi bỏ các quy định về tổ chức cơ quan thanh tra thuộc Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, Ủy ban nhân dân cấp huyện, Điều 5 về hiệu lực thi hành, Điều 6 về trách nhiệm thi hành.

2. Nội dung cơ bản của dự thảo Nghị định

2.1. Về vị trí và chức năng của Thanh tra Chính phủ

Căn cứ Kết luận của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án, quy định của Luật Tổ chức Chính phủ, dự thảo Nghị định quy định về vị trí, chức năng của Thanh tra Chính phủ như sau: *“Thanh tra Chính phủ là cơ quan ngang bộ của Chính phủ, thực hiện chức năng quản lý nhà nước về công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực trong phạm vi cả nước; thực hiện hoạt động thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực theo quy định của pháp luật”*.

2.2. Về nhiệm vụ và quyền hạn của Thanh tra Chính phủ

Căn cứ chỉ đạo của Trung ương, Kết luận của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án, Luật Tổ chức Chính phủ và các quy định có liên quan, Điều 2 của dự thảo Nghị định quy định 21 nhóm nhiệm vụ, quyền hạn của Thanh tra Chính phủ. Trên cơ sở kế thừa các quy định về nhiệm vụ, quyền hạn của Thanh tra Chính phủ tại Nghị định số 81/2023/NĐ-CP; dự thảo Nghị định đã điều chỉnh, bổ sung nhiệm vụ, quyền hạn của Thanh tra Chính phủ; làm rõ cơ chế kiểm soát quyền lực và mối quan hệ công tác giữa Thanh tra Chính phủ với các cơ quan thanh tra, với các Bộ, ngành, địa phương khi thực hiện sắp xếp, tinh gọn hệ thống các cơ quan thanh tra, bảo đảm hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả; cụ thể như sau:

Thứ nhất, làm rõ, bổ sung quy định cụ thể về cơ chế kiểm soát quyền lực trong hoạt động thanh tra:

Dự thảo Nghị định quy định mang tính nguyên tắc tại khoản 8 Điều 2 về nhiệm vụ, quyền hạn của Thanh tra Chính phủ trong kiểm soát quyền lực. Theo đó, Thanh tra Chính phủ hướng dẫn, thực hiện quy định về kiểm soát

quyền lực trong hoạt động thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực theo quy định của Đảng và pháp luật của Nhà nước. Đồng thời, dự thảo Nghị định quy định cụ thể các biện pháp kiểm soát quyền lực trong hoạt động thanh tra, bao gồm:

- Chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật, chiến lược, chương trình, kế hoạch đã được phê duyệt về thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực (khoản 4 Điều 2);

- Đôn đốc, kiểm tra việc tổ chức thực hiện kế hoạch thanh tra của các cơ quan thanh tra (điểm a khoản 5 Điều 2);

- Thanh tra việc thực hiện chính sách, pháp luật và nhiệm vụ, quyền hạn của Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh (điểm b khoản 5 Điều 2);

- Kiểm tra tính chính xác, hợp pháp của kết luận thanh tra và quyết định xử lý sau thanh tra (điểm i khoản 5 Điều 2);

- Thanh tra lại vụ việc đã có kết luận khi phát hiện có dấu hiệu vi phạm pháp luật (điểm k khoản 5 Điều 2);

- Theo dõi, đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện kết luận thanh tra, quyết định xử lý về thanh tra (điểm l khoản 5 Điều 2)...

Cơ chế kiểm soát quyền lực trong hoạt động thanh tra còn được thực hiện thông qua việc giám sát hoạt động của Đoàn thanh tra, thẩm định dự thảo kết luận thanh tra và theo dõi, đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện kết luận thanh tra, xử lý sau thanh tra. Dự thảo Nghị định quy định thành lập Cục Giám sát và Thẩm định, Cục Theo dõi, đôn đốc và Xử lý sau thanh tra tại Thanh tra Chính phủ để góp phần thực hiện hiệu quả cơ chế kiểm soát quyền lực trong hoạt động thanh tra (khoản 18, khoản 19 Điều 3).

Ngoài ra, các cơ quan thanh tra chịu sự kiểm tra, giám sát của cấp ủy và Ủy ban Kiểm tra các cấp, Quốc hội, Hội đồng nhân dân, Thủ trưởng cơ quan quản lý nhà nước cùng cấp theo quy định của Đảng và pháp luật của Nhà nước (Quy định số 131-QĐ/TW ngày 27/10/2023 của Bộ Chính trị, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội, Hội đồng nhân dân...).

Hiện nay, Thanh tra Chính phủ đã và đang triển khai xây dựng trình Ban Bí thư Đề án về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh tra, đáp ứng yêu cầu phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực trong giai đoạn hiện nay; tiếp tục tham mưu cụ thể hóa cơ chế kiểm soát quyền lực trong quá trình sửa đổi, bổ sung Luật Thanh tra, Luật Tiếp công dân, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo, Luật Phòng, chống tham nhũng và các văn bản pháp luật có liên quan.

Thứ hai, Dự thảo Nghị định quy định cụ thể mối quan hệ công tác của hệ thống cơ quan thanh tra các cấp, giữa Thanh tra Chính phủ với Bộ, ngành, địa

phương, giữa Thanh tra tỉnh với các sở, ngành khi thực hiện sắp xếp, tinh gọn hệ thống các cơ quan thanh tra:

- Xây dựng Định hướng chương trình thanh tra, hướng dẫn xây dựng kế hoạch thanh tra (điểm a khoản 5 Điều 2);

- Thanh tra theo đề nghị của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ (điểm g khoản 5 Điều 2);

- Đề nghị Bộ trưởng, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo thanh tra đối với vụ việc có dấu hiệu vi phạm pháp luật (điểm n khoản 5 Điều 2);

- Yêu cầu Chánh Thanh tra Bộ, Chánh Thanh tra tỉnh cử cán bộ tham gia Đoàn thanh tra, tổ công tác của Thanh tra Chính phủ (điểm m khoản 5 Điều 2);

- Chủ trì, phối hợp xử lý chồng chéo, trùng lặp về phạm vi, đối tượng, nội dung, thời gian thanh tra (điểm o khoản 5 Điều 2);

- Đề nghị Bộ trưởng, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh và thủ trưởng cơ quan có liên quan xem xét, chấn chỉnh, khắc phục sai phạm trong ngành, lĩnh vực, địa bàn thuộc phạm vi quản lý do Thanh tra Chính phủ phát hiện qua thanh tra (điểm t khoản 5 Điều 2);

- Yêu cầu Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân tỉnh báo cáo tình hình, kết quả công tác, tổng kết kinh nghiệm về thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; tổng hợp, báo cáo Chính phủ (khoản 10 Điều 2).

- Có ý kiến bằng văn bản với Bộ trưởng, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh trong việc bổ nhiệm, bổ nhiệm lại, miễn nhiệm Chánh Thanh tra Bộ Quốc phòng, Chánh Thanh tra Bộ Công an, Chánh Thanh tra Ngân hàng Nhà nước, Chánh Thanh tra Cơ yếu, Thủ trưởng cơ quan thanh tra theo điều ước quốc tế và Chánh Thanh tra tỉnh (khoản 19 Điều 2);

- Bồi dưỡng, hướng dẫn nghiệp vụ thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực cho đội ngũ công chức của các Bộ, ngành, địa phương (khoản 20 Điều 2);

Trong thời gian tới, Thanh tra Chính phủ tiếp tục rà soát kỹ, tham mưu hoàn thiện Luật Thanh tra, Luật Tiếp công dân, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo, Luật Phòng, chống tham nhũng và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan, tạo cơ sở pháp lý thống nhất, đồng bộ cho tổ chức và hoạt động của cơ quan, tổ chức, chức danh có thẩm quyền sau khi sắp xếp, tinh gọn bộ máy, bảo đảm hoạt động thông suốt, liên tục, không bị gián đoạn.

Thứ ba, bổ sung nhiệm vụ, quyền hạn cho Thanh tra Chính phủ:

Thực hiện Kết luận của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án, Thanh tra Chính phủ tiếp nhận chức năng, nhiệm vụ thanh tra của 12 Thanh tra Bộ. Do đó, dự thảo Nghị định bổ sung cho Thanh tra Chính phủ các nhiệm vụ, quyền hạn:

thanh tra việc thực hiện chính sách, pháp luật, nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan, tổ chức, đơn vị, cá nhân thuộc quyền quản lý của Bộ không có Thanh tra Bộ và thanh tra việc chấp hành pháp luật trong các lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ không có Thanh tra Bộ (điểm b, điểm c khoản 5 Điều 2); thanh tra việc quản lý, sử dụng vốn và tài sản của nhà nước tại doanh nghiệp do Bộ, cơ quan ngang Bộ đại diện chủ sở hữu (điểm đ khoản 5 Điều 2).

Bổ sung nhiệm vụ, quyền hạn về phòng, chống lãng phí gắn với phòng, chống tham nhũng, tiêu cực nhằm cụ thể hoá chủ trương của Đảng, Nhà nước về đẩy mạnh phòng, chống lãng phí trong giai đoạn hiện nay. Thanh tra Chính phủ thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn phòng, chống lãng phí thông qua hoạt động thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực theo thẩm quyền.

2.3. Về cơ cấu tổ chức của Thanh tra Chính phủ

Căn cứ kết luận, chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án sắp xếp hệ thống cơ quan thanh tra và chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, dự thảo Nghị định quy định về cơ cấu tổ chức của Thanh tra Chính phủ tại Điều 3, bao gồm 22 đơn vị, trong đó có 05 đơn vị tham mưu tổng hợp, 15 đơn vị thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực theo lĩnh vực, địa bàn và 02 đơn vị sự nghiệp công lập.

Thứ nhất, dự thảo Nghị định quy định 05 đơn vị tham mưu tổng hợp theo định hướng tại Kế hoạch số 141/KH-BCĐTKNQ18, gồm Vụ Pháp chế, Vụ Tổ chức cán bộ, Vụ Kế hoạch - Tài chính, Văn phòng, Vụ Hợp tác quốc tế.

Sáp nhập Trung tâm Thông tin vào Văn phòng để thực hiện việc tinh gọn bộ máy của Thanh tra Chính phủ theo chỉ đạo của Trung ương; Văn phòng tiếp nhận chức năng chuyên đổi số và quản lý Cổng thông tin điện tử của Thanh tra Chính phủ nhằm gắn việc chuyển đổi số với công tác cải cách hành chính, tăng tính hiệu quả trong triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong toàn cơ quan, đáp ứng yêu cầu xây dựng Chính phủ số, Chính phủ điện tử trong giai đoạn hiện nay.

Thứ hai, tiếp tục duy trì 03 Cục thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo theo địa bàn như hiện nay; Dự thảo Nghị định quy định về 03 đơn vị này trên cơ sở kế thừa từ Nghị định số 81/2023/NĐ-CP, với những lý do chủ yếu sau: (1) Theo quy định pháp luật, Thanh tra Chính phủ thực hiện quản lý nhà nước và trực tiếp thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo đối với các địa phương trên phạm vi cả nước. Thanh tra Chính phủ là một trong những cơ quan trong khối nội chính, có tính đặc thù, có nhiệm vụ phòng chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực trên phạm vi cả nước thông qua công tác thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo¹. Do vậy,

¹ 03 Cục địa bàn ngoài việc tiến hành các cuộc thanh tra trách nhiệm của UBND tỉnh, thành phố, còn phải chủ trì, phối hợp với các cơ quan chức năng và các địa phương tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo với số lượng rất lớn. Trong giai đoạn 2021-2024, đã tiếp 8.838 lượt công dân, với 997 đoàn đông người; tiếp nhận 47.866 đơn và xử lý 47.483 đơn liên quan đến các khiếu kiện của 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; đôn đốc, kiểm tra, rà soát, đề xuất giải pháp xử lý dứt điểm 1.003 vụ việc khiếu nại, tố cáo tồn đọng, phức tạp, kéo dài...

cần phải có các Cục địa bàn để thường xuyên phối hợp, hướng dẫn nghiệp vụ, hỗ trợ các địa phương trong công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo; giải quyết từ sớm, từ xa những vấn đề tiềm ẩn bất ổn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; (2) khi thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước về đẩy mạnh phân cấp, phân quyền cho các địa phương thì Thanh tra Chính phủ với chức năng, nhiệm vụ của mình tham mưu giúp Ban Chỉ đạo Trung ương, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ trong việc kiểm soát quyền lực, phòng chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực thì cần thiết phải có các Cục địa bàn như hiện nay để thực hiện nhiệm vụ này; (3) trong quy định chức năng, nhiệm vụ cho 03 Cục địa bàn và 08 Cục thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo theo lĩnh vực sẽ phân định rõ ràng, cụ thể, không có sự chồng chéo về đối tượng quản lý.

Thứ ba, thành lập 08 Cục Thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo theo lĩnh vực trên cơ sở kết thúc tổ chức, hoạt động của 12 Thanh tra Bộ và 03 vụ thanh tra theo ngành, lĩnh vực của Thanh tra Chính phủ (Vụ I, Vụ II, Vụ III).

Việc tổ chức thành các Cục do các đơn vị này đảm bảo tiêu chí, điều kiện để thành lập Cục theo Nghị định số 101/2020/NĐ-CP và giải quyết thực tế khó khăn khi bố trí, sắp xếp đội ngũ cán bộ, cụ thể là: (1) Đối tượng quản lý của các đơn vị này là các ngành, lĩnh vực thuộc các Bộ, cơ quan ngang Bộ, có tính chuyên môn sâu và khối lượng công việc lớn²; (2) thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước về phân cấp, phân quyền trong công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, cần thiết phải có cấp phòng trong Cục để thực hiện phân cấp, phân quyền; (3) đảm bảo tiêu chí về số lượng công chức trong Cục do sau khi sắp xếp mỗi Cục có từ 80 đến 200 công chức; (4) theo Đề án, Thanh tra Chính phủ tiếp nhận 12 Thanh tra Bộ, trong Thanh tra Bộ có nhiều phòng, mỗi phòng có Trưởng phòng và 1-3 Phó Trưởng phòng; sắp xếp thành 59 phòng tại 8 Cục, giảm 30 phòng, bằng 33,7%.

Đối với 08 Cục thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo theo lĩnh vực, thực hiện tham mưu giúp Tổng Thanh tra Chính phủ quản lý nhà nước và thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, cụ thể như sau:

Cục Thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo lĩnh vực nội chính, nội vụ, dân tộc, tôn giáo: có chức năng tham mưu Tổng Thanh tra Chính phủ quản lý nhà nước và thực hiện nhiệm vụ thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực về thi hành án dân sự, bảo trợ tư pháp, bồi thường nhà nước; về tổ chức bộ máy, công chức, công vụ, lao động, tiền lương, việc làm, quỹ xã hội, quỹ từ thiện, tổ chức phi chính phủ, lưu trữ nhà nước, thi đua, khen thưởng; về dân tộc, tôn giáo; về an ninh, quốc phòng, bảo đảm trật tự,

² Hằng năm, Thanh tra Chính phủ tiến hành bình quân 25 cuộc thanh tra; 12 Thanh tra Bộ tiến hành bình quân 125 cuộc thanh tra; sau khi sắp xếp, Thanh tra Chính phủ tiếp tục nhiệm vụ thanh tra của 12 Thanh tra Bộ, sẽ phải tiến hành khoảng 150 cuộc thanh tra/năm. Do vậy, nếu theo mô hình cấp Vụ với 01 Vụ trưởng, 03 Phó Vụ trưởng thì sẽ không đủ nhân sự để làm Trưởng đoàn thanh tra. Mặt khác, Vụ không đủ điều kiện, con dấu để thực hiện triển khai Đoàn thanh tra. Do vậy, cần thiết phải mô hình cấp Cục để bố trí Trưởng, Phó trưởng phòng làm Trưởng đoàn thanh tra sẽ triển khai được nhiều Đoàn thanh tra, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ sau khi sắp xếp.

an toàn xã hội...

Cục Thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo lĩnh vực tài chính, ngân hàng: có chức năng tham mưu Tổng Thanh tra Chính phủ quản lý nhà nước và thực hiện nhiệm vụ thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực về quy hoạch, kế hoạch, đầu tư phát triển, thu chi ngân sách; giá, chứng khoán, bảo hiểm, dịch vụ tài chính; việc quản lý, sử dụng vốn, tài sản nhà nước tại doanh nghiệp; quản lý nhà nước về tiền tệ, hoạt động ngân hàng, ngoại hối...

Cục Thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo lĩnh vực xây dựng: có chức năng tham mưu Tổng Thanh tra Chính phủ quản lý nhà nước và thực hiện nhiệm vụ thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực về quy hoạch và thực hiện quy hoạch xây dựng; đầu tư xây dựng, phát triển đô thị, hạ tầng, nhà ở; quản lý và kinh doanh bất động sản, vật liệu xây dựng, giao thông vận tải...

Cục Thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo lĩnh vực nông nghiệp và môi trường: có chức năng tham mưu giúp Tổng Thanh tra Chính phủ quản lý nhà nước và thực hiện nhiệm vụ thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực về nông nghiệp, lâm nghiệp, diêm nghiệp, thủy sản, thủy lợi, phòng chống thiên tai, phát triển nông thôn, đất đai, tài nguyên, khoáng sản, môi trường...

Cục Thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo lĩnh vực công thương: có chức năng tham mưu giúp Tổng Thanh tra Chính phủ quản lý nhà nước và thực hiện nhiệm vụ thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực về sản xuất, kinh doanh điện, than, dầu khí, năng lượng, hóa chất, vật liệu nổ công nghiệp, công nghiệp cơ khí, luyện kim, công nghiệp khai thác mỏ và chế biến khoáng sản, công nghiệp tiêu dùng, công nghiệp thực phẩm, công nghiệp hỗ trợ, công nghiệp môi trường, công nghiệp công nghệ cao, cụm công nghiệp, thương mại, xuất nhập khẩu, quản lý thị trường, xúc tiến thương mại, thương mại điện tử, dịch vụ thương mại, bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng...

Cục Thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo lĩnh vực y tế, giáo dục: có chức năng tham mưu giúp Tổng Thanh tra Chính phủ quản lý nhà nước và thực hiện nhiệm vụ thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực về khám chữa bệnh, trang thiết bị y tế, thuốc chữa bệnh, dược, bảo hiểm y tế; giáo dục các cấp, việc tuyển sinh, đào tạo, cấp văn bằng, chứng chỉ, sách giáo khoa, cơ sở vật chất và thiết bị trường học...

Cục Thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch, ngoại giao: có chức năng tham mưu giúp Tổng Thanh tra Chính phủ quản lý nhà nước và thực hiện nhiệm vụ thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực về công tác ngoại giao, công tác về cộng

đồng người Việt Nam ở nước ngoài, điều ước quốc tế, thoả thuận quốc tế, di sản văn hóa, nghệ thuật biểu diễn, điện ảnh, nhiếp ảnh, mỹ thuật, quyền tác giả, báo chí, xuất bản, quảng cáo, thư viện, văn hóa cơ sở, văn hóa dân tộc, kinh doanh, xúc tiến du lịch, thể dục, thể thao, du lịch...

Cục Thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo lĩnh vực khoa học và công nghệ: có chức năng tham mưu giúp Tổng Thanh tra Chính phủ quản lý nhà nước và thực hiện nhiệm vụ thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực về nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ, đổi mới sáng tạo, phát triển tiềm lực khoa học và công nghệ, sở hữu trí tuệ, tiêu chuẩn đo lường chất lượng, năng lượng nguyên tử, an toàn bức xạ hạt nhân, bưu chính viễn thông, tần số vô tuyến điện, công nghệ thông tin, giao dịch điện tử, chuyên đổi số quốc gia...

Thứ tư, sắp xếp, tổ chức lại Cục Giám sát, Thẩm định và Xử lý sau thanh tra thành Cục Giám sát và Thẩm định và Cục Theo dõi, đôn đốc và Xử lý sau thanh tra. Việc sắp xếp, tổ chức thành 02 Cục là cần thiết với những lý do chủ yếu sau: (1) Công tác giám sát, thẩm định và xử lý sau thanh tra có khối lượng công việc rất lớn; hiện nay, Cục Giám sát, Thẩm định và Xử lý sau thanh tra thực hiện nhiệm vụ gặp nhiều khó khăn, ảnh hưởng đến tiến độ, chất lượng ban hành kết luận thanh tra và xử lý sau thanh tra. Sau khi sắp xếp 12 Thanh tra Bộ về Thanh tra Chính phủ thì khối lượng công việc giám sát, thẩm định và theo dõi, đôn đốc, xử lý sau thanh tra tăng lên gấp nhiều lần so với hiện nay³; (2) giám sát, thẩm định và theo dõi, đôn đốc, xử lý sau thanh tra là những công việc độc lập, khác nhau trong quy trình quản lý và hoạt động thanh tra. Trong đó, giám sát, thẩm định gắn với giai đoạn tiến hành thanh tra và kết thúc thanh tra theo quy định pháp luật, nhằm kiểm soát quyền lực, phòng chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực trong hoạt động thanh tra; theo dõi, đôn đốc, xử lý sau thanh tra là giai đoạn thực hiện nhiệm vụ kiểm tra các đối tượng thanh tra thực hiện kết luận thanh tra, nhằm thu hồi tài sản vi phạm, tham nhũng và nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác thanh tra; (3) ngoài ra, trong giai đoạn hiện nay, thực hiện chủ trương của Đảng, Nhà nước về tháo gỡ khó khăn, vướng mắc liên quan đến các dự án, đất đai trong các kết luận thanh tra, kiểm tra, bản án thì khối lượng công việc xử lý sau thanh tra phát sinh rất lớn so với trước đây.

Thứ năm, dự thảo Nghị định quy định 02 đơn vị sự nghiệp công lập, gồm Báo Thanh tra và Trường Cán bộ thanh tra.

Hợp nhất Trường Cán bộ Thanh tra và Viện Chiến lược và khoa học thanh tra thành Trường Cán bộ Thanh tra theo Kết luận số 134-KL/TW ngày 28/3/2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án sắp xếp hệ thống cơ quan thanh tra tinh, gọn, mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Trường Cán bộ Thanh

³ Hằng năm, Thanh tra Chính phủ bình quân giám sát, thẩm định khoảng 25 cuộc thanh tra; theo dõi, kiểm tra, đôn đốc và xử lý sau thanh tra khoảng 200 kết luận thanh tra; Thanh tra 12 Bộ bình quân giám sát thẩm định khoảng 125 cuộc thanh tra; theo dõi, kiểm tra, đôn đốc và xử lý sau thanh tra khoảng 1.000 kết luận thanh tra. Sau khi sắp xếp, Thanh tra Chính phủ sẽ tăng bình quân giám sát, thẩm định khoảng 125 cuộc; theo dõi, kiểm tra, đôn đốc và xử lý sau thanh tra khoảng 1.000 kết luận thanh tra.

tra thực hiện chức năng đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ và nghiên cứu khoa học, nghiên cứu việc xây dựng chiến lược, chính sách về thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực phục vụ quản lý nhà nước của Thanh tra Chính phủ.

Sáp nhập Tạp chí Thanh tra vào Báo Thanh tra theo Thông báo số 05/TB-BCĐTKNQ18 ngày 15/01/2025; Báo Thanh tra tiếp nhận, thực hiện chức năng thông tin - tuyên truyền, diễn đàn khoa học, trao đổi kinh nghiệm thực tiễn, lý luận, nghiệp vụ về công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực.

Thứ sáu, trong cơ cấu tổ chức của Thanh tra Chính phủ quy định tại Nghị định này không tổ chức Văn phòng Đảng - Đoàn thể. Việc tổ chức đơn vị này thực hiện theo quy định của Trung ương và hướng dẫn của Đảng uỷ Chính phủ.

2.4. Về bãi bỏ, sửa đổi các quy định về tổ chức cơ quan thanh tra

Hiện nay, Chính phủ đã ban hành các Nghị định quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của các Bộ, cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, Ủy ban nhân dân cấp huyện. Trong các Nghị định có quy định về Thanh tra Bộ, Thanh tra sở, Thanh tra huyện.

Căn cứ Kết luận số 134-KL/TW ngày 28/3/2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án, trong đó kết thúc hoạt động của 12 Thanh tra Bộ và Thanh tra sở, Thanh tra huyện. Do đó, Điều 4 của dự thảo Nghị định bãi bỏ, sửa đổi các quy định về thanh tra của 13 Nghị định quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của các Bộ, cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, Ủy ban nhân dân cấp huyện để bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật.

Trên đây là nội dung cơ bản của dự thảo Nghị định, Thanh tra Chính phủ kính trình Chính phủ xem xét, quyết định./.

Nơi nhận: *khưu*

- Thủ tướng Chính phủ (đề b/c);
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (đề b/c);
- Bộ Tư pháp;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Nội vụ;
- Tổng Thanh tra CP (đề b/c);
- Các Phó Tổng TTCP;
- Lưu: VT, PC.7

**KT. TỔNG THANH TRA
PHÓ TỔNG THANH TRA**

Lê Tiên Đạt

100

